

ความต้องการและปัญหาการใช้สื่อการสอนของคณาจารย์

ในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่

นางสาวสมสมัย พลอินดา

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชา ไลตทัศน์ศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

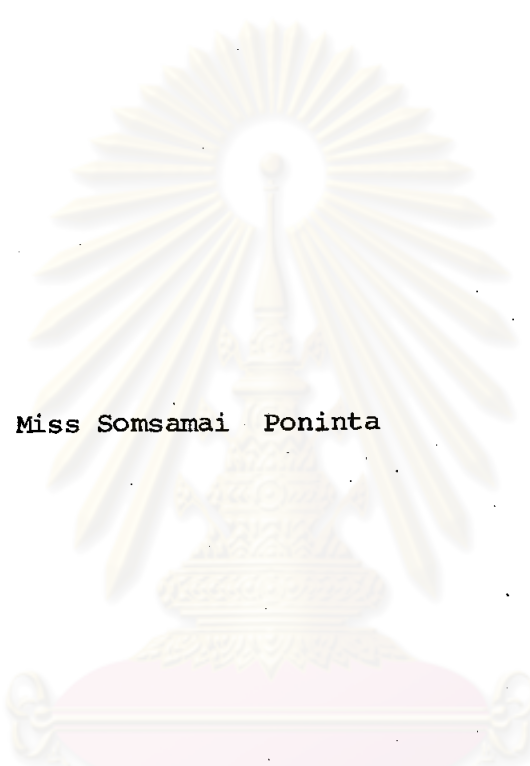
พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-719-6

013550

116549223

NEEDS AND PROBLEMS CONCERNING THE USE OF INSTRUCTIONAL MEDIA
OF THE FACULTY MEMBERS AT CHIANG MAI UNIVERSITY

Miss Somsamai Poninta

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Audio-Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความต้องการและปัญหาการใช้สื่อการสอนของคณาจารย์

ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โดย

นางสาวสมสมัย พลอินตา

ภาควิชา

โสตทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. ประศักดิ์ ทอมสนิท)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. สุกรี รอดโพธิ์ทอง)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภร สุวรรณาศรัย)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. เขาวเลิศ เลิศขไลพาร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความต้องการ และปัญหาการใช้สื่อการสอนของคณาจารย์ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ชื่อผู้ศึกษา	นางสาวสมสมัย พลอินดา
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง
ภาควิชา	โสตทัศนศึกษา
ปีการศึกษา	2528

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการและปัญหาการใช้สื่อการสอนของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือ คือแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 156 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยหาค่ามัชฌิม เลขคณิต (ค่าเฉลี่ย) และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

1. ด้านประสบการณ์และความคิดเห็น คณาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 73.52 ผลัดสื่อการสอนใช้ และศึกษาหาความรู้ในเรื่องสื่อการสอนด้วยตนเอง แหล่งบริการที่ใช้มากที่สุดคือ คณะ และมีความพอใจในบริการที่ใช้ อยู่ สำหรับการเพิ่มพูนความรู้เรื่องสื่อการสอน คณาจารย์มีความต้องการเข้ารับการอบรมการใช้สื่อการสอน
2. การศึกษาถึงความต้องการใช้สื่อการสอน เปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นอยู่ปรากฏว่า คณาจารย์มีความต้องการสื่อการสอนมากกว่าที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

3. คณาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเห็นว่าปัญหา เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนที่สำคัญ คือการขาด เครื่องมือในการผลิต การขาดบุคลากรช่วย เหลือและห้อง เรียนขาดสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการ ให้บริการสื่อการสอนทั้งทางด้านวัสดุ และ เครื่องมือ และควรมีการประสานงานกันระหว่างหน่วยบริการสื่อการสอนในระดับคณะ และ ระดับมหาวิทยาลัย

2. หน่วยบริการสื่อการสอนควรมีอุปกรณ์สื่อการสอนที่จำเป็นมากพอที่จะใช้ได้ อย่างสม่ำเสมอ และควร เพิ่มงบประมาณสำหรับจัดซื้อให้พอเพียง

3. บุคลากรในหน่วยบริการควร เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในสาขาโดยตรง เพื่อที่จะได้ให้ความช่วยเหลือในการผลิต และให้คำปรึกษาในการใช้สื่อการสอน นอกจากนี้ ควรที่จะมีการปรับปรุงคุณภาพของบุคลากรให้สูงขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title NEEDS AND PROBLEMS CONCERNING THE USE OF
 INSTRUCTIONAL MEDIA OF THE FACULTY MEMBERS
 AT CHIANG MAI UNIVERSITY

Name Miss Somsamai Poninta

Thesis Advisor Dr. Sugree Rodpothong

Department Audio - Visual Education

Academic Year 1985

ABSTRACT

Purpose :

To study the needs and problems concerning the use of instructional media of the faculty members at Chiang Mai University

Procedures :

Data were collected from 156 faculty members at Chiang Mai University by means of questionnaires. Data were statistically analysed in terms of arithmetic mean and percentage.

Results :

1. Approximately 73 percents of faculty members use, produce and learn how to use instructional media by themselves. The service center most commonly used is the service center in their own faculties. Most faculty members want to be participated in training program on instructional media.

2. The study of needs and use of instructional media shows that all faculty members are willing to use more media.

3. The major problems related to instructional media are the lack of production equipments, assistance in production and facilities in classrooms.

Recommendation

1. Instructional media service centers at the faculty level and university level should publicize the services they can provide. Cooperation should be encouraged among instructional media centers at the department level, faculty level and university level.

2. Media service centers should have sufficient facilities to meet faculty's needs. The budget to purchase instructional media should be increased.

3. Personnel in media service centers should have skill and well train in order that they can facilitate, help and advise faculty members in media utilization. The competence and skill of personnel in the media service centers should be updated.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จและความเมตตาและกรุณา จากคณาจารย์ภาควิชาโสต-
ทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ ดร.สุกรี
รอดโพธิ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจ แก้ไข และปรับปรุง
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นตลอดมา อีกทั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ คืออาจารย์ ดร.ประศักดิ์
หอมสนิท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภร สวรรณาศรัย และอาจารย์ ดร.เชาวเลิศ เลิศขโลหาร
ที่ได้กรุณาสละเวลา แนะนำ ติดตาม ตรวจสอบวิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงจะไม่สมบูรณ์
ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากคณาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นอกจากนี้
แรงสนับสนุนและกำลังใจจาก คุณสมพร พลอินตา ญาติ ศิษย์ และเพื่อน ๆ ทุกคน ก็เป็นส่วนหนึ่ง
ที่ผลักดันให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุก ๆ ท่าน ทั้งที่กล่าวนาม และมิได้กล่าวนามข้างต้น
จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สมสมัย พลอินตา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ณ
รายการประกอบตาราง	ฉ

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
คำจำกัดความในการวิจัย	4
2. ข้อมูลเบื้องต้นและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ข้อมูลเบื้องต้น	6
- ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่.....	6
- แหล่งบริการสื่อการสอนในมหาวิทยาลัย เชียง ใหม่	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
3. การดำเนินการวิจัย	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	13
ตัวอย่าง ประชากร.....	13
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	13
การรวบรวมข้อมูล	14
การวิเคราะห์ข้อมูล	14

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	17
การวิเคราะห์ข้อมูลโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้อง	
กับการใช้สื่อการสอน	21
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนในสภาพที่เป็นจริง	
และความต้องการที่จะใช้	29
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านการผลิต การบริการ	
สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	30
การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	32
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	34
อภิปรายผลการวิจัย	36
ข้อเสนอแนะ	37
บรรณานุกรม	38
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย	41
ข จำนวนประชากร และจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง	
ประชากร	49
ค เหตุผลและความถี่ของความต้องการใช้สื่อการสอน เปรียบ เทียบ	
กับสภาพใช้จริงในปัจจุบัน	51
ง ความเข้มข้น เลขคณิต และ อันดับของความต้องการในการใช้สื่อ	
การสอนของคณาจารย์ จำแนกตามสาขาวิชา	54
จ ความเข้มข้น เลขคณิต และ อันดับของความต้องการและปัญหาการใช้	
สื่อการสอนของคณาจารย์ จำแนกตามสาขาวิชา	56
ฉ สถิติที่ใช้ในการวิจัย	59
ประวัติผู้เขียน	61

รายการประกอบตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนตัวอย่างประชากร จำแนกตามเพศ	17
2. จำนวนตัวอย่างประชากร จำแนกตามสาขาวิชา และวุฒิทางการศึกษา	18
3. จำนวนตัวอย่างประชากร จำแนกตามสาขาวิชา และตำแหน่งทางวิชาการ	19
4. จำนวนตัวอย่างประชากร จำแนกตามสาขาวิชา และประสบการณ์การสอน	20
5. การใช้แหล่งผลิตสื่อการสอนของกลุ่มตัวอย่างประชากร จำแนกตามสาขาวิชา	21
6. การใช้สื่อการสอนของกลุ่มตัวอย่างประชากร จำแนกตามสาขาวิชา	22
7. การใช้แหล่งบริการสื่อการสอน และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา	23
8. ความรู้และประสบการณ์ในการใช้สื่อการสอน จำแนกตามสาขาวิชา	24
9. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากร เกี่ยวกับรูปแบบการอบรม จำแนกตามสาขาวิชา	25
10. ความประสงค์เข้ารับการอบรม เกี่ยวกับสื่อการสอนของกลุ่มตัวอย่าง ประชากร จำแนกตามสาขาวิชา	26
11. การเสนอความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีต่อหน่วยบริการ สื่อการสอน จำแนกตามสาขาวิชา	27
12. ความคิดเห็นที่มีต่อระเบียบข้อตกลงต่าง ๆ ของหน่วยบริการสื่อ จำแนกตามสาขาวิชา	28

ตารางที่	หน้า
13. การใช้สื่อการสอนของกลุ่มตัวอย่างประชากรตามความต้องการ และสภาพที่ใช้จริงในปัจจุบัน	29
14. ปัญหาการใช้สื่อการสอนของกลุ่มตัวอย่างประชากร	30
15. ความถี่ของความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างประชากร ที่มีต่อการดำเนินงานของหน่วยบริการสื่อการสอน	32
16. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถาม	50
17. เหตุผลและความถี่ของความไม่สอดคล้องกันระหว่างความต้องการ ใช้สื่อการสอน เปรียบเทียบกับสภาพการใช้ในปัจจุบัน	52
18. การใช้สื่อการสอนของกลุ่มตัวอย่างประชากรตามความต้องการ และสภาพที่ใช้จริงในปัจจุบัน จำแนกตามสาขาวิชา	55
19. ปัญหาการใช้สื่อการสอนของกลุ่มตัวอย่างประชากร จำแนกตามสาขาวิชา	57

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย